

Klepel, oktober 2021

Maria Koolen, Tineke Montsma en Fred van Putten, leden van de werkgroep Kunstuitleen van het Wieringer Eilandmuseum Jan Lont, werden onlangs verrast met enkele stukjes van Han Krug. Paul Berkholst, verzamelaar en bewonderaar van deze kunstschilder, heeft de Wieringer Kunstuitleen prachtige kleine werkjes van Han Krug geschonken.

1

Schenker heeft ooit contact gehad met de familie Koorn waar Han Krug tijdens de oorlog enige tijd woonde en werkte. Volgens hem verbleef Han Krug daar omdat er op Wieringen meer te eten was dan in zijn woonplaats Den Haag. Op Wieringen wordt echter verteld dat Han Krug geen lid wilde worden van de door de bezetter ingestelde Cultuurkamer en dat hij daarom bij de familie Koorn aan de Gesterweg onderdook. Misschien is allebei waar.

De geschonken werkjes zijn in 1944 gemaakt op Wieringen: Een gezicht op Oosterland vanaf de boerderij aan de Gesterweg, een Ansichtkaart met landschapjes, een tekening op de achterkant van een vel voedselbonnen en een foto van de boerderij van de familie Koorn. Het gezicht op Oosterland zal ingelijst worden en beschikbaar komen voor de uitleen.

41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290</										

De ruilverkaveling van 1946 op Wieringen

Inleiding

Het Wieringer landschap dat de schilder Maarten Jungmann tijdens zijn verblijf op Wieringen – nu 100 jaar geleden – zo schitterend heeft uitgebeeld, is een gans ander dan wij dagelijks aanschouwen. Het was toentertijd een lappendeken van landjes en akkertjes op soms ver van elkaar liggende locaties, heel fraai, maar zeer onpraktisch voor de toenmalige agrariër.

Een aantal ruilverkavelingen heeft een eind gemaakt aan dit ongemak. Boeren blij. Zo niet de enkele natuurliefhebber die van mening is dat hierdoor schade is toegebracht aan het authentieke Wieringer landschap.

Het team Kunstuitleen heeft een ervaringsdeskundige, in de persoon van Jan Rotgans, voormalig boer aan de Stroeërweg, gevraagd zijn licht te laten schijnen over de ingrijpendste ruilverkaveling, die van 1946. Door de eerste ruilverkaveling is er veel veranderd op Wieringen. Hieronder een verhaal op grond van herinneringen van de toen 9-jarige Jan Rotgans over de omgeving Stroe-Stroeërkoog. (Fred van Putten)

Wat ging er veranderen?

Vóór de verkaveling hadden de boeren veel stukjes land van 20 tot 75 aren en dan ook nog verspreid over heel Wieringen, het gevolg van eeuwenlang erven en kopen. Op de hoge gedeeltes, zoals Stroe, werden de perceeltjes gescheiden door woalkes en in de kogen, de lage gedeeltes, door kronkelende slootjes.

De ruilverkavelingscommissie moest eerst alle stukjes land per boer taxeren. Vervolgens ging alles in een zogenaamde pot om alle boeren een zo groot mogelijke huiskavel te geven. Hierdoor werden de percelen groter en moesten de woalkes geslecht worden. Het land dat niet bij de boerderij kon komen, kregen zij in de koog, maar wel aaneengesloten.

Kaart van Wieringen in 1882 (fragment).

De woalkes kwamen niet meer terug, want het schrikdraad deed zijn intrede. De sloten en sjanen werden recht getrokken, zodat je rechthoekige stukken kreeg, waardoor de waterafvoer verbeterde. Dit deed men nog met draadkranen.

De afwatering van het westen van Stroe ging via de lage broek naar Noordburen, waar een duiker met een schuif onder de dijk doorging. Deze werd bediend door Meijert van Lucas Mulder. Als het water in de broek te hoog was en laag water in de Waddenzee, deed Meijert de schuif open tot het weer vloed werd.

Wij gingen daar vaak zwemmen, het water was zo schoon, dat je de bodem kon zien. Als het mooi weer was op woensdagmiddag en in het weekend kwamen daar wel 20-50 kinderen. Nu gaat het water via de dijksloot naar de Hollebalg en dan naar het Hoelmerkooggemaal en wordt het afgevoerd naar het Randkanaal.

Het egaliseren en verbeteren van de bovengrond in de lage Stroeërkoog deed men met de schop, het zogenaamd diepspitten. Daarvoor kwam 's morgens een bus met gedetineerden, inclusief een bewaker met het geweer op de schouder. Ze vlakten de bovengrond af en groeven greppels. Met kruiwagens en smalspoor met kiepkarren werd de grond verplaatst.

Er waren vóór de ruilverkaveling van 1946 weinig verharde wegen; wel verhard waren de Stroeërweg van Smerp tot in het westen Stroeërweg 1 en de Holleweg. Ook de weg naar de Bierdijk, de Hofweg en de weg naar Noord Stroe waren verhard. Verder waren het driewielde-karrensporen. Het Stroeërpaadje was smal en kronkelig, met aan iedere kant een woalke. Het liep van de Holleweg door het land en kwam uit bij de Pieter Wilms Weelweg. Hierop liepen wij op klompen naar school. Wij gingen tussen de middag naar huis om te eten. Wij hadden vrij van 12 tot half 2. Toen liep bijna iedereen op klompen. In de oorlog werden ze zelfs verzoold, bij de timmerman.

Alle andere wegen moesten nog aangelegd worden, Noordburendwarsweg, Batumweg, Broekerlaan, Bierdijkerveldweg en alle wegen in de kogen, zoals de Verlengde Hofweg.

Verbetering wegen

Ook de bestaande wegen moesten worden opgeknapt, want er zaten lelijke gaten in. Materiaal om te verharden was er genoeg. Men haalde stenen en puin uit het in de oorlog gebombardeerde Den Helder. Er was een grote trechter boven de Holleweg, die een stuk lager was dan het land. Via een oprit naar boven konden de auto's hun lading erin kiepen. Er was ook een smalspoor met een klein locomotiefje en lorries, die onder de trechter gevuld werden. Het smalspoor liep over de berm, waar de nieuwe weg moest komen, zodat ze overal konden kiepen. Eerst werden betonnen banden gezet, om de breedte van de weg aan te geven,

vervolgens werd er een laag stenen plat in gevlaid. Dan kwam er gebroken puin op en daarna grof grind met teer en tenslotte fijn split, dat met zware walsen aangewalst werd.

Aanplant bomen

Vóór de ruilverkaveling waren er weinig bomen, enkel op de erven stonden iepen. Je kon van de ene kant van Stroe de laatste boerderij zien. De iepen zijn vroeger allemaal geplant door Bert Klein van Stroe. Hij deed dat voor een bomenkweker uit Boskoop. De bomen in de bermen zijn met de ruilverkaveling geschonken door een mij onbekende mevrouw. Ik weet nog dat we als schoolkinderen met gemeentewerkers boompjes gingen planten langs de Hollebalgweg.

Jan Rotgans, Stroeërweg 19

De Jungmann-expositie is te bezichtigen tot maart 2022, op vrijdag, zaterdag en zondag van 13.00 tot 17.00 uur, in Museum 'Jan Lont', Stroeërweg 39, Stroe op Wieringen.

Een leuk briefje

Beste mensen,

Met plezier heb ik 'De Klepel' gelezen en was verrast over het onderdeel over Maarten Jungmann.

Kortgeleden bezochten we de expositie 'Langs wegen en paden' in museum Flehite in Amersfoort.

In een van de zalen viel mijn oog meteen op een kleurrijk doek met een kerkje als Oosterland. Dichtbij gekomen was dat het ook: 'Wierhopen op Wieringen' olieverf op paneel 1920. Collectie Flehite museum.

Mogelijk bekend bij jullie maar ik voeg de foto toe.

Ik hoop dat de expositie ook voor publiek toegankelijk wordt.

Vriendelijke groet,

Annemarie Dekker.

4

Oproep aan alle leden van Museum Jan Lont

De werkgroep *Digitalisering van de collectie* is hard aan het werk om onze volledige collectie te inventariseren en te registreren. Dat betekent dat er ongeveer 5.500 objecten moeten worden gefotografeerd, genummerd, beschreven en ingevoerd in de Beeldbank van het ZCBS. Tot nu toe is dat al gebeurd met alle 362 objecten van de Kunsttuleen en met zo'n 350 voorwerpen uit onze collectie.

De objecten op deze foto zijn al ingevoerd en te bekijken op de Beeldbank:

<https://www.beeldbankjanlont.nl/cgi-bin/objecten.pl>

Het is zeker de moeite waard om daar eens een kijkje te nemen. Klik dan op bovenstaande link en daarna op één van de onderwerpen en je kunt zien hoe de voorwerpen zijn ingevoerd en hoe ze toegankelijk zijn gemaakt voor bezoekers van onze Beeldbank. Met het oog op de inschrijving in het Museumregister willen wij dit werk graag voor 2025 afronden.

Dat zijn dus zo'n slordige 5.000 voorwerpen die we nog moeten verwerken. Maar helaas, zonder hulp gaat het de werkgroep, die bestaat uit Mart Horstman en Paul Kühr, niet lukken om dat tijdig voor elkaar te krijgen. Daarom vragen wij dringend hulp bij deze omvangrijke klus.

Hoe kun je helpen?

- door de objecten te fotograferen in de speciale opstelling die je hiernaast ziet. Dat gebeurt in het depot boven de bezoekersruimte.
- door de gefotografeerde voorwerpen een objectnummer te geven, plus een korte beschrijving, de verwervingsgegevens en de standplaats in het depot. Ook dat werk kan het beste uitgevoerd worden in het depot.
- door de gegevens in te voeren in de Beeldbank. Dat kan gewoon vanuit je eigen huis als je bent ingelogd in het systeem.

De voorwerpen op de foto hiernaast en veel andere wachten nog op invoering in de Beeldbank.

Mocht je er iets voor voelen om te komen helpen bij één van deze taken, en nogmaals, wij redden het niet met z'n tweeën om de hele collectie voor 2025 ingevoerd te hebben, dan vragen wij je om dat te laten weten middels een mailtje aan het museum: info@museumjanlont.nl of door te bellen naar 06-13896336 (Paul), we kunnen je dan eventueel meer vertellen over dit werk.

Als je eenmaal bent ingewerkt kun je deze taken desgewenst in eigen tempo en op een moment dat jou het beste uitkomt zelfstandig uitvoeren.

Aarzel niet!

Dus als je kunt fotograferen, als je precies en zorgvuldig kunt werken, als je handig bent in het digitaal verwerken van gegevens, als je nog een paar uurtjes over hebt, of als je het leuk vindt om je onder te dompelen in de zee van Wieringer voorwerpen in ons depot en je het belangrijk vindt om deze voorwerpen vast te leggen voor de komende generaties, aarzel dan niet om je aan te melden.

Nieuws van de wol/spingroep

De wol/spingroep van het museum had een vol jaar radiostilte. Het is de bedoeling om dit seizoen vijf keer bij elkaar te komen van 13.30 uur-16.00 uur in het bezoekerscentrum, op 3 oktober, 21 november, 16 januari, 13 maart en 24 april.

De eerste keer zal het over de wol gaan. Er zijn veel rassen die even zovele wolkwaliteiten hebben.

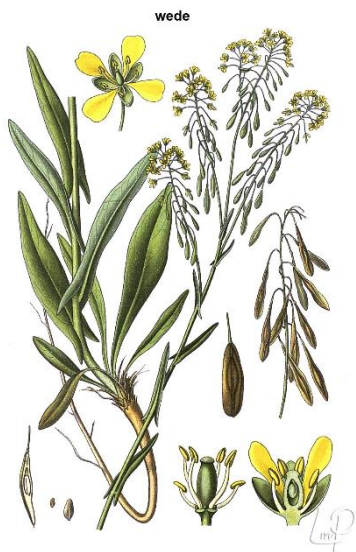
Hoe kan je dat beoordelen? Welke wol is geschikt om te spinnen en welke om te viltten?

De groep heeft dit jaar nieuwe aanwas gekregen en bestaat nu uit 11 deelnemers.

Contact met Friese wolliefhebbers

Toen onze zustergroep vroeg wie er nog ruimte had om wede te zaaien, konden wij een gedeelte van de museumtuin aanbieden. Wede is een plant die, als je ermee gaat verven, een blauwe kleurstof aan de wol geeft. En dat wol verven was juist wat ze wilden gaan doen.

De verfreceptuur was al bekend bij Eise Eisinga (1744-1829), die ook wolkammer was, maar bekend is geworden door zijn planetarium. Ook het blauw in het tapijt van Bayeux is verkregen uit wede.

Een gedeelte van het tapijt van Bayeux (11e eeuw)

Ondertussen zijn de bladeren waarin de kleurstof zich bevindt, al twee keer gedeeltelijk geoogst en er is mee geverfd. En wéér staat de wede er uitstekend bij. Een cadeautje in dit slechte oogstjaar!

Wol met wede geverfd

Onze museumtuin met de wede

Koeienpraat

“Wie weet van wie dit is?” Er werd door één van onze vrijwilligers een beschreven geel memovelletje omhoog gehouden. Nieuwsgierig als ik ben, wilde ik weten wat er op stond. Ik destilleerde eruit dat een vrijwilliger gegevens gekregen had van een bezoeker over spullen die gebruikt werden rondom het veeteeltbedrijf. Het begon al met de koe die buiten in het gras staat en door de kinderen gemolken kan worden. Die is ontworpen en deels gemaakt door Marijke van Wijk, de kunstenares die, bij leven, in Den Oever woonde.

Elke koe heeft een specifiek patroon. Het kalfjespatroon werd vroeger vlak na de geboorte opgetekend door een speciaal daarvoor aangestelde kalverschetser. Zo kon men niet met de afkomst van het kalf rommelen. Voor elk kalf een eigen boekje. Wat er ook op dat memootje stond, was dat Wieringen in 1923 elektriciteit kreeg. Dat wilde natuurlijk niet zeggen dat er al meteen elektrisch gemolken werd. Nee, bij elke koe werden twee keer per dag vóór dat er gemolken kon worden, de achterpoten en de staart aan elkaar gehaakt. Want een slag met een koeienstaart of een trap met een koeienpoot gun je niemand! De boer of boerin ging dan aan de zijkant bij de uier op een laag krukje met één poot zitten, emmer tussen de benen. Een uier is verdeeld in kwartieren, aan elk kwartier zit een speen.

De vier
spenen
werden
eerst nog

vetgemaakt met uierzalf uit een afgezaagde koeienhoorn. Daarna werden ze twee aan twee leeg gemolken.

Als de koe aan het grazen is slikt ze het gras bijna zonder te kauwen door. Het komt dan in de eerste maag: **de pens**. Daar past wel 120 liter in. Als de pens vol is komt het voedsel in kleine stukjes terug in haar bek, zodat de koe het kan herkauwen. De tweede maag is de **netmaag**. Het voer wordt in kleine balletjes gerold en herkauwd. In de **boekmaag** wordt het vocht uit het voedsel gehaald en mineralen opgenomen. In de **lebmaag** wordt het voedsel verteerd met heel zuur maagsap, waarna het in de darmen komt.

Ook stond er op de memo nog het woordje “koliek”, wat niets meer wil zeggen dan buikpijn. Als dat kwam door winderigheid moest het gas uit de pens. Een koe produceert veel gas en boert dat weer uit. Als dat boeren door een of andere oorzaak niet meer gaat, dan kan de pens met lucht gevuld raken en onder spanning komen. In dat geval kan de koe doodgaan door verstikking. Dan kan het zetten van een trocar uitkomst bieden. Als het ontluhtingsgaatje van de trocar dicht raakt, dan kan de pens opnieuw dik worden. In dat geval kan het ontluhtingsgaatje weer worden vrij gemaakt met behulp van de meegeleverde ijzeren pin.

Meer gegevens pasten er niet op dat kleine gele briefje, maar toch kwam die kennis los door de spullen die we op de stal tentoonstellen. Van wie was trouwens dat briefje?

Een geslaagde ambachtendag

Met in achtneming van de Covid-19 regels kon er op 22 augustus een Ambachten dag georganiseerd worden, waarbij de organisatie in handen lag van Iris Hos en André Lont. De uitgenodigde ambachtslieden en de vele vrijwilligers konden aan de voorbereidingen beginnen. Ondanks het tegenvallende weer in de ochtend kwamen de ambachtslieden met enthousiasme aan om hun ambacht te tonen zoals bijenteelt, midwinterhoorn maken/ blazen en houtsculpturen maken.

Ook waren er mensen die machinaal sokken breiden of stoelen matten. Er waren wolverwerkers en kantklossers. En uiteraard waren er de werkers aan de taanketel en de zeilenmakers. Voorts konden bezoekers diverse kruiden herkennen en zelfgemaakte appelsap proeven. En natuurlijk werd ook de inwendige mens niet vergeten. De Wieringer vishandel bakte ook heerlijke vis en er werd ijs verkocht door de Wieringer ijs- en zuivelhandel.

8

Daar het weer niet meewerkte werd besloten de opstelling van de ambachten, waar mogelijk - in de boerderij te plaatsen. Nadat een ieder zijn plekje had ingericht, kwamen we bijeen in de ontmoetingsruimte voor een kopje koffie of thee en werd men welkom geheten door Iris Hos. De vrijwilligers hebben zorg gedragen voor een entree met ontvangst en een ingerichte ontmoetingsruimte waar men gezellig aan de koffie en thee met eigen gebakken lekkers kon zitten.

Tevens was er een hoekje ingericht voor het pannenkoekenbakken waar Mart de lekkernij kon bakken en verkopen. Ook was er de mogelijkheid boeken over Wieringen, het Museum en Kunst te kopen (jammer genoeg was het meer bekijken dan kopen). De geschonken tweedehandsboeken zijn meegenomen naar een buurtbibliotheek. Gelukkig werden de buien minder en kwam de bezoekersstroom opgang. Men bezocht met veel interesse de getoonde ambachten en de vele vragen werden enthousiast beantwoord waarbij men met veel plezier de kunst van het ambacht toonde.

Bij het vis bakken en het tanen werd het uitoefenen van het vak met plezier getoond en bekeken. De bezoekers toonden ook veel interesse voor de Donkerte Belevingshoek en de “Donkerte van het wad”. Men kon kruiden herkennen en deze met volle aandacht bekijken via een rondje om de boerderij. Jammer genoeg konden de kienderspelletjes geen doorgang vinden.

9

Om 16.30 uur waren de bezoekers huiswaarts gegaan en stroomde de ontmoetingsruimte vol met de ambachtslieden en vrijwilligers om onder het genot van een hapje en drankje te evalueren. Het drankje, **het boetertje**, aangeboden door de medewerkers van de daags tevoren geopende Havenboet (klassieke schepen) in Den Oever, liet men zich goed smaken.

Iris Hos bedankte alle deelnemers van de ambachten en alle vrijwilligers voor hun inzet om de dag tot een geslaagde te maken. We kunnen ondanks de regen terugkijken op een geslaagde ambachtendag.

Debora Spee

Varia

Op 11 en 12 september was het **Monumentenweekend**. Onder de zestig monumenten, binnen Hollands Kroon die eraan deelnamen was het **Wieringer Eilandmuseum Jan Lont** ook van de partij. Vele fietsers en wandelaars kwamen het museum bezoeken en/of genieten van een kopje koffie of /thee op het terras. De bezoekers kwamen enthousiast terug van de rondleiding in het museum, tevens werd er heerlijk rondgekeken om de boerderij en bij de **donkerte belevingshoek**. Er ontstonden leuke gesprekken over hoe men vroeger leefde en over de omgeving van de boerderij en Wieringen. Het was een geslaagde middag waarbij het museum weer een mooi onderwerp van gesprek was.

Op 20 september vond er op ons terrein een **brandweeroefening** plaats

De gemeente Hollands Kroon heeft onze aanvraag inzake het Compensatie- en herstelfonds COVID-19 gehonoreerd. Het bedrag is de gevraagde € 5.450,=

Ons museum heeft onlangs van de heer A. van Silfhout uit Hippolytushoef een **hoge hoed** gekregen.

In ons magazijn bevinden zich soms **wonderlijke voorwerpen**. De twee linkerfoto's roepen de vraag op: horen ze wel in de collectie thuis? Als je niet weet wat het is kom je daar nooit achter, dus moeten we de hulp van de leden inroepen. Bij deze dus. Wie weet er meer over?

De bordjes en de tegel op de rechterfoto zijn afkomstig van Mariska Boersen-Tijssen, de dochter van Piet Tijssen en Anneke van der Laan, kleindochter van Evert van der Laan en Zwaantje IJzer. De laatste hield een fietsenwinkel in Hippo waar ook andere dingen verkocht werden. De winkel was in de Nieuwstraat naast de kapsalon van Verfaille, vroeger Simon

Jongkind. De winkel is afgebroken en is nu de doorgang naar het parkeerterrein. We danken Marga Deijkers, Westerland, voor de informatie en de voorwerpen.

Visserijbedrijf J. de Haan en Zn. en de Zeeverse Vismarkt uit Den Oever hebben ons scharretjes gegeven om ze aan de lijn te laten drogen. Hartelijk dank daarvoor, maar.... de scharren zijn inmiddels opgegeten... Daders: kraaien?

Bert Mulder heeft bijgaande koe gratis ter beschikking gesteld. Bert had deze kort geleden van Dick Schermerhorn gekregen en Dick had hem vroeger van slager Joop Kater uit Den Oever gekocht.

11

De twee rechterfoto's tonen enkele vrijwilligers bezig op de bovenverdieping van de ontmoetingsruimte **bezig met het tellen van de collectie ten behoeve van de museumstatus.**

Fotografen Kenneth Stamp en Govert de Roos willen in de **zomer van 2022 een fotofestival organiseren op Wieringen**. We rekenen erop dat ook Stroe, de Kapel en onze museumboerderij daarbij beslist voor de lens zullen komen. Ook leuk om aan mee te doen voor onze leden!

Helendal nog al wel zo tamelijk zéér buitengemeen ...

Beste Ringer/Melder,

Vriendelijk bedankt voor uw melding van een geringde vogel. Hieronder treft u de gegevens over deze vogel aan. Uw melding van een geringde vogel draagt bij aan de kennis van trek en overleving van wilde vogels. Deze kennis wordt gebruikt ten behoeve van onderzoek en bescherming van deze soorten.

Ringgegevens	NLA ...3840769	[NLA ...3840769]
	5-6-2021, ----, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	L. Smit (937)	
Soort:	steenuil (Athene noctua)	[07570]
Geslacht:	onbekend	[onbekend]
Leeftijd:	nestjong, niet vliegvlug	[1]
Ringplaats volgens Google:	Stroeërweg 39, 1777 NE Hippolytushoef, Nederland	[NL14]
Ringplaats volgens ringer:		
Coördinaten:	lat: 52.929207868382480 (+52° 55' 45") lon: 4.985545386438734 (+4° 59' 7")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoördinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Vogeltrekstation – Dutch Centre for Avian Migration and Demography
Postbus 50, 6700 AB Wageningen, Nederland Tel. (+31) 317-473465
Het Vogeltrekstation is een samenwerkingsverband van NIOO-KNAW en de Ringersvereniging

12

Zwermen vogels boven het Wad

In de maanden juli en augustus maakten vele tienduizenden vogels zich op voor hun jaarlijkse reis naar warmere streken. Ze verzamelden zich eerst nog in het Waddengebied, om zich hier helemaal vol te eten en op te vetten voor hun verre reis.